

- [εδώδιμα ψυχαγωγικά](#)

Είδα τη Ρόζα να μου γνέφει

Ανταπόκριση από τη νέα περφόμανς της Nona Melancholia βασισμένη στα «γράμματα από τη φυλακή» της Ρόζας Λούξεμπουργκ

Υρώ Καζάρα

2 Απριλίου 2019

ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ λυγίζουν, συστρέφονται, συμπλέκονται για να καταφέρουν να ισορροπήσουν σε μια ακινησία δευτερολέπτων, σε μια πόζα ενός φωτογραφικού στιγμιότυπου ή την αιώνια ακαμψία ενός μνημείου. **Αλίμονο αν ο αγώνας και η διεκδίκηση για κοινωνική δικαιοσύνη ήταν υπόθεση ενός.** Αν είναι να σταθούν, μόνο όλοι μαζί θα το καταφέρουν, όλοι

μαζί θα υπάρχουν. Μια συλλογική αφοσίωση στο όνειρο κι ας φέρει το κάθε σώμα μια πληγή ανοιχτή – ή μήπως την προγραφή του θανάτου του; Η φράση της Ρόζας Λούξεμπουργκ για την επανάσταση: « Ήμουν, είμαι, θα είμαι» αντηχεί κι ας μην ειπώνεται.

Η ομάδα Nova Melancholia στηρίζει την παράστασή της στα **«Γράμματα από τη φυλακή»**, επιλέγοντας τα κείμενα εκείνα που μοιάζουν να γράφτηκαν λες και η Ρόζα άφηνε πάνω τους αναπνοές του Γερμανικού Ρομαντισμού. Το κελί της φυλακής γίνεται ανεκτό επειδή υπάρχει η φύση, επειδή εκείνη παρατηρεί με βλέμμα οξυμένο, με την ακοή μεγεθυμένη, τους ήχους, **τα κελαϊδίσματα των πουλιών**, το γρασίδι και τις μορφές των λουλουδιών. Επειδή υπάρχει η φύση και εκείνη εναρμονίζεται μαζί της, η αξία της ζωής συνδέεται μέσα από μίσχους με την πολιτική υπόστασή της, κι έτσι μοιάζει να μη χάνει την αισιοδοξία και την πίστη της. Η διαύγεια της λειτουργεί ατόφια. Η διαρκής παρατήρηση των μικροκλιμάκων την εντείνει σχηματίζοντας ένα απόθεμα για να παραμένει η ελπίδα της αλώβητη, τόσο ώστε γενναιόδωρα να την προσφέρει και σε άλλους.

Πάντα η τρυφερή προσφώνηση «αγαπημένη Σόνιτσκα» εκκινεί το λόγο που διαδοχικά θα αποδώσουν **οι πέντε περφόρμερς**, και πάντα η φράση «θα πάνε όλα καλά» κλείνει το γράμμα.

Τον Μάρτιο του 1918 ακούει τα πουλιά, ξεχωρίζει τα είδη τους από το τιτίβισμά τους και ανησυχεί τόσο για την άκαιρη εμφάνισή τους που γράφει: «Δεν ξέρω πώς να εξηγήσω αυτή την πρόωρη επιστροφή και θα 'θελα να ήξερα αν αυτό παρατηρήθηκε κι αλλού. Πήγαινε λοιπόν στο Βοτανικό Κήπο, Σόνιτσκα, αλλά προς το μεσημέρι, μια μέρα με ήλιο, και **άκουσε καλά όλους τους ήχους για να μου τους μεταφέρεις**. Αυτό και το αποτέλεσμα της μάχης του Καμπραί, είναι ό,τι σπουδαιότερο υπάρχει για μένα στον κόσμο και ό,τι με απασχολεί περισσότερο.»

Οι Nova Melancholia, σε κάθε τους πρόταση εξάλλου, δημιουργούν εικόνες χειροποίητες όχι για να καλύψουν ναρκισσιστικά τον υπό διερεύνηση λόγο, αλλά για να τον αποκαλύψουν ή να τον φωτίσουν δηλώνοντας με σαφήνεια την ηθική τους θέση.

Ο Βασίλης Νούλας σκηνοθετεί μια περφόρμανς που έχει έναν ρυθμό νωχελικό, όπως το θρόισμα των φύλλων, συντονίζοντας ένα σύνολο συμβολισμών και σωμάτων με τρόπο ελεύθερης αφηγηματικής κίνησης, αφήνοντας χώρο στον θεατή να αφουγκραστεί το κείμενο. **Ο Κώστας Τζημούλης** με σκηνικά μέσα λιγοστά, ιδιαίτερα ευφάνταστα και απολύτως λειτουργικά υπογραμμίζει τις στιγμές της έντασης, της ανάτασης ή του στοχασμού. Οι Nova Melancholia, σε κάθε τους πρόταση εξάλλου, δημιουργούν εικόνες χειροποίητες όχι για να

καλύψουν ναρκισσιστικά τον υπό διερεύνηση λόγο, αλλά για να τον αποκαλύψουν ή να τον φωτίσουν δηλώνοντας με σαφήνεια την ηθική τους θέση.

Συμπληρώθηκαν **100 χρόνια από τη δολοφονία της Ρόζας Λούξεμπουργκ**, αλλά δεν νομίζω πως η περφόρμανς «Φαντάσου ένα τοπίο ηρωικό», είχε ως μόνη της στόχευση να αποτελέσει ένα φόρο τιμής σε μια χαμένη επανάσταση.

Εδώ, όπως αναφέρουν στο κείμενο τους για την παράσταση, θέτουν ερωτήματα: Τι είναι ένα τοπίο ηρωικό; Τι είναι ουτοπία; Πώς ενατενίζω ένα τοπίο; Τι είναι για εμάς προσωπικά, σήμερα, εδώ, σημαντικό και άξιο προάσπισης κι αγώνα;

Σε μια εποχή που οι συζητήσεις για την ανθρωπόκαινο πληθαίνουν, τα γράμματα που έχει επιλέξει η ομάδα Nona Melancholia να ακουστούν, έρχονται από τον περασμένο αιώνα και μας βρίσκουν **με επικαιροποιημένο γραμματόσημο και ένδειξη Επείγον**.

Βγαίνοντας από την παράσταση έστρεψα το βλέμμα μου σε όσο ουρανό φαινόταν, στάθηκα να κάνω ένα τσιγάρο, και **πρόσεξα να μην πατήσω κάτι μικρές πρασινάδες που ξεπροβάλλουν μέσα από τους αρμούς του πλακόστρωτου**. Δεν το πατάς αυτό το αυθάδικο θάρρος της ζωής, έτσι δεν είναι Ρόζα;

ΦΑΝΤΑΣΟΥ ΕΝΑ ΤΟΠΙΟ ΗΡΩΙΚΟ

Περφόρμανς από την ομάδα Nona Melancholia

Σκηνοθεσία: Βασίλης Νούλας

Σκηνικά-κοστούμια-φωτισμοί: Κώστας Τζημούλης

Παίζουν: Ondina Quadri, Αλέξια Σαραντοπούλου, Marcus Richter, Κ. Τζημούλης, Β. Νούλας

Βοηθός σκηνοθέτη: Ελισάβετ Ξανθοπούλου

16/3 – 23/4 2019 – Το ΟΧΤΩ – Πολυτεχνείου 8, Αθήνα

Υρώ Καζάρα

Η Υρώ επιμένει στο "Υ" και αρνείται το "Η", με ένα ή δυο "Τ". Καμιά φορά γράφει σε τσιγαρόχαρτα, και καπνίζει στριφτά τσιγάρα μαζί με λέξεις όπως ο Λουίς Φελίπε Πινέδα. Οι Μπάρτλεμπυ της γραφής είναι οι αγαπημένοι της αναχωρητές.